

šel potem k indijskemu carju in mu napravil iz slame nebrojnih vojnih čet. Ko so zagledali Semjonovi vojaki slamnate vojake, upadlo jim je srce. Semjon ukaže na sovražnike streljati, toda kroglice so ostale v cevih, ker je bil smodnik moker. Zdaj se prestrašijo Semjonovi vojaki tako zelo, da se spuste v beg kakor hrčki. Indijski car je slavno zmagal, Semjon pa se je vrnil osramočen v domovino, izgubil svoje posestvo in bo jutri, kakor se sliši, obsojen. Treba mi bo le še oprostiti ga iz ječe, da bo mogel bežati k očetu, potem je moja naloga rešena, in jaz vama lahko pomagam. Pa povejta, kateri izmed vaju potrebuje moje pomoči?

Drugi hudobec, kateremu je bil odmenjen Taras, poročal je sledeče: Tudi jaz sem dosegel svoj smoter ter ne potrebujem tvoje pomoči. Skrbel sem, da je njegov itak debeli trebuh še bolj odebelil, potem sem zbudil v njem skopost in zavist. Hrepenel je tako po tujem blagu, da je moral vse, kar je videl, kupiti ter nakupil za ves svoj denar nebrojno veliko stvari. In vedno še kupuje in kupuje, in sicer za izposojen denar, kajti svojega nima več. Že tiči do vratu v dolgovih in ne more se več iz njih izkupati. V enem tednu mora vse povrniti, kar je izposodil, jaz pa bom vse njegovo blago spremenil v gnoj, tako da ne bo mogel svojih dolgov poplačati in bo bežal k očetu.

Kaj pa je s teboj? vprašajo sedaj tretjega hudobca, ki je imel Ivana v svojih rokah.

Z menoj slaba, odgovori ta, do sedaj še nimam skoro nobenega vspeha. Najprvo sem pljunil Ivanu v vrč napolnjen s kvasom (malo kisla pijača), da bi ga začel trebuh boleti, potem sem šel na njegovo njivo ter jo preteptal, da je bila trša od kamena, češ da ne bo mogel orati.

Neumnež pa je prišel s plugom in jel orati, in akoravuo je stokal od bolečin, vendar ni odjenjal. Zlomil sem mu lemež, on pa je šel domov po družega in je oral naprej. Zlegel sem pod zemljo, da bi zadrževal železo, toda on je ležal na plugu z vso močjo in mi prerezal z ojstrino roko. Skoro je preoral vso prabo, le majhen košček mu je še ostal. Pridita brata, in pomagajte mi, kajti ves naš trud bo zastonj, ako ga ne premagamo. Živel bo kot kmet kakor do sedaj, gospodaril in delal, in ona ne bosta trpela pomanjkanja, ker Ivan jo bode živil.

Zdaj obljubi Semjonov hudobec, ga mu pride prihodnji dan na pomoč, in na to se razidejo trije majhni hudobci.

III.

Vso prabo je preoral Ivan, le majhen košček je še ostal. Drugega dne je prišel, da bi dokončal. Še ga je bolelo od prejšnjega dne, toda delo je bilo nujno; zatoraj je vzel plug in se odpravil na polje. Komaj je napravil jedno brazdo, kar obtiči lemež pod neko korenino, tako da ni mogel naprej! Toda bila ni korenina, ampak mali hudobec, ki se je obesil za lemež in ga zadrževal. To je vendar čudno, misli Ivan, n'koli ni bilo tukaj korenin in sedaj je naenkrat tukaj. Seže z roko v brazdo, čuti nekaj mehkega in izvleče na dan. Črno je kakor korenina; in

glej, kako ti caplja! Glej ga, živega majhnega hudiča! Poglejte, reče Ivan, kakšna grdoba! Prime ga za nogo in mahne, da bi ga razbil o plugu, hudiček pa je začel kričati: Nikar me ne ubiti, storim za te, kar hočeš. Kaj pa hočeš zame storiti? Le povej, kar hočeš.

Ivan se popraska po ušesi. Trebuh me boli, reče, mi moreš pomagati?

Morem, odgovori hudiček. No, ozdravi me tedaj.

Na to se pripogne hudobec k brazdi, grebe nekaj časa s kremplji, po tem potegne na tri dele razcepljeno korenino iz zemljo in poda Ivanu,

Kdor požre to korenino, ozdravi takoj, reče hudobec Ivanu. Ivan vzame korenino, odtrga jeden del in ga pogoltne. Takoj preminejo bolečine.

Spusti me sedaj prosi hudobec, skočil bom v zemljo in ne pridem nikoli več nazaj.

Nu, naj bo, reče Ivan, z Bogom! In kakor hitro je izgovoril Ivan „z Bogom“, skočil je hudobec pod zemljo, kakor pade kamen v vodo, samo luknja se je videla.

Ivan pa jo vtaknil ostala dela korenine v kapo ter prašil, dokler je bilo kaj. Potem je obrnil plug in se odpravil domov. Odpreže konje in stopi v sobo in glej, starši brat, Semjon — vojak, sedi s svojo ženo pri mizi in večerja z njo. Vzeli so mu posestvo in ušel jim je iz ječe in pribežal k očetu.

Ko zagleda Semjon Ivana, pove mu, da je pribežal k njemu in misli pri njemu ostati. Preživi naju s ženo, dokler ne dobim nove službe.

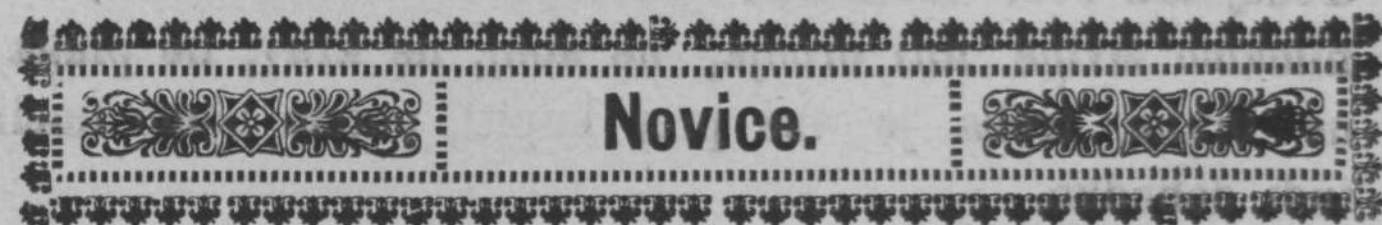
Bodi si, reče Ivan. Hotel je sesti Ivan na klop, pa plemenita žena ovoha, da smrdi in reče svojemu možu: Jaz ne morem s smradljivim kmetom pri isti mizi jesti. Semjon — vojak pa reče Ivanu: Moja žena pravi, da smrdiš, lahko bi obedoval v veži.

Zastran mene, reče Ivan, jaz morem tako iti v hlev, krmit kobilu. Vzame kruha, kapo in odide v konjāk.

(Dalje sledi.)

Književnost.

— »Gozdovnik«. Povest iz ameriškega življenja. Poleg K. May-a III. izdaje poslovenil H. Majar. Založil in prodaja Anton Turk, knjigovezec v Ljubljani. Cena prvemu zvezku 1 krono. May-eve povesti so lepo spisane, da se Nemci kar trgajo zanje. Prepričani smo, da bodo tud Slovenci z veseljem segli po tej knjigi, katero toplo priporočamo.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

X. seja dne 15. februarja.

Dr. Tavčar je ostro prijel kanonika Kalana in dr. Žitnika, ker sta mu v „Slovenu“ očitala, da je plačan zagovornik zasebnih zavarovalnic ter ju imenoval lažnjivca in obrekovalca. Žitnik je dal častno besedo, da on ni dotičnega napada spisal a pozneje se je izkazalo, da ga je vendar spisal in da je torej pri tej seji lagal. — Vremenslovni postaji v Ljubljani se je dovolilo 500 gld. — Gospodinjski

šoli v Ljubljani se je dovolil ustanovni prispevek 300 gld. in letni prispevek 300 gld. — O prenovi dež. zakonov z dne 26. oktobra 1875 in z dne 28. decembra 1884 je poročal posl. Višnikar in je bil sprejet predlog, naj se prvoimeno-
novani zakon premeni v tem smislu, da je za učitelje namenjene ustanove porabljati v prid dotične občine, drugoimeno-
vani zakon pa tako, da naj se doklade učiteljem plačujejo iz normalnešolskega zaklada.

— Odobril se je proračun normalnošolskega zaklada, ki izkazuje potrebščine 398.573 gld., pokritja pa 23.708 gl. torej primanjkljaja 374.865 gl., ki se pokritje z doklado 10% na vse neposredne davke in prispevkom 220.276 gld. iz dež. zaklada. — Naročilo se je dež. odboru, naj popolni načrte o zgradbi ceste Rovte-Žiri in naj o stvari poroča v prihodnjem zasedanju Posl. Božič je v daljšem, jako dobrem govoru temeljito pojasnil razmere v prizadetih občinah in dokazal, da je zgradba te ceste jedna najnujnejših zadev, ker je Žir sedaj uprav ločen od sveta. Pozivljal je dež. odbor, naj zame stvar brez odlašanja v roke in naj jo do prihodnjega zasedanja gotovo dožene. — Odobril se je zakonski načrt o varstvu planink in kraljeve rože.

XI. seja dne 17. februvarija.

Kmetijski družbi kranjski se je dalo podpore k ustanovitvi kmetijske gospodinske šole 1000 gld. in zagotovilo letnega prispevka 1000 gld. — Sprejeti so bili predlogi, naj dež. odbor v prihodnjem zasedanju predloži zakon o uvrstitvi ceste Rak-k-Laze-Logatec mej okrajne ceste, naj se vpelje na Gorenjski železnici vlak, ki bo prihajal zjutraj v Ljubljano, in odhajal zvečer, naj dežela kupi jez pri Brodu, da se uravna Krka, a le če tudi država kaj da, dotični mejaši pa 25%. — Občinam Tržišče, Št. Rupert in Mirna so se dovolile primerne podpore za zgradbo mostov.

XII. seja dne 21. februvarija.

Hribar je stavil predlog: Vlada se pozivlja, takoj storiti vse potrebno, da se bodo varovale slovenskemu, oziroma hrvatskemu prebivalstvu na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem v ustavi zajamčene pravice in da se ščiti to prebivalstvo nasilstva večine, kjer je vsled manjšega števila v deželi ali pa vsled umetno prikrojenega volilnega reda v zakonodajnih zborih v manjšini. — Za zgradbo okrožne bolnice v Vipavi se je dovolilo 3000 gld. — Pri razpravi o proračunu gledališkega zaklada, kateri se je odobril, sta se posl. Kalan in dež. predsednik baron Hein ostro spoprijela. Za uvedbo električne razsvetljave v gledališče se je dovolilo 12.000 gld. — Za razne zgradbe v dež. blaznici na Studencu se je dovolilo 45.000 gld. več prošelj se je izročilo dež. odboru. Pri razpravi o dež. kulturi se je posl. Božič krepko zavzel za uravnavo vipavskih voda.

XIII. seja dne 24. februvarija.

V tej seji se je unela dolga in burna razprava, ker je dež. predsednik baron Hein v zadnji seji rekel kanoniku Kalanu „da ni vreden več besed“ in ker je grof Barbo imenoval Kalana lažnjiveca. Baron Hein je izjavil, da je rekel, da govor posl. Kalana ni vreden več besed, grof Barbo pa ni hotel ničesar preklicati, češ, da se je kanoniku Kalanu že ope-
tovano v zbornici dokazalo, da je lažnjivec. — Božič je iz-
vrstno govoril o gozdnih razmerah v njegovem volilnem okraju. — Rešila se je dolga vrsta prošelj.

XIV. seja dne 25. februvarija.

To je bila slavnostna seja, v kateri se je samo sklenilo, poslati posebno deputacijo k cesarju, da mu čestita na petdesetletnici njegovega vladanja.

XV. seja dne 25. februvarija.

V imeni uredništva lista „Slovenec“ izjavi dr. Žitnik, da posl. Kalan ni pisal notice. v kateri se je dr. Tavčarju očitalo, da je plačan zagovornik privatnih zavarovalnic in

dalje izjavi, da se s tisto notico dr. Tavčarju ni hotelo očiti sebičnost, ker je sploh znana nesebičnost dr. Tavčarja. — Odobri se zamenjalna pogodba mej deželo in Ljubljano glede nekega sveta. — Več cest v kostanjeviškem cestnem okraju se uvrsti mej okrajne ceste. — Potrdi se naprava nove okr. ceste mej Št. Rupertom in Rakovnikom. — Po daljši razpravi se sprejme predlog, naj misli vlada v prvi vrsti na zgradbo železnice Celovec-Tržič-Kranj-Škofjaloka-Divača in le, če bi te proge ne bilo možno zgraditi, naj misli na progo Celovec-Tržič-Radovljica-Bohinj.

XVI. seja dne 26. februvarija.

Po kratki razpravi se odobri zakonski načrt o uredbi učiteljskih plač. — Sprejme se predlog, naj vlada odpravi mlinarski obrat z Ogersko. — V deputacijo, ki pojde čestitat cesarju k petdesetletnici njegovega vladanja se volijo poslanci baron Schwegel, Hribar in dr. Papež, na čelu deputacije pa so dež. glavar Detela, glavarjev namestnik baron Lichtenberg, dež. odborniki dr. Tavčar, Murnik Povše in Schaffer.

XVII. seja dne 28. februvarija.

Najprej se prečita izjava posl. Hribarja, Jelovška, Majarona in glavarja Detele, ki potrjujejo, da dež. predsednik v jedni prejšnjih sej ni rekel kanoniku Kalanu, da on ni vreden več besed, ampak da govor kanonika Kalana ni vreden več besed. — Posl. grof Barbo je potem izjavil; V seji dne 15. je dr. Žitnik pred zbrano zbornico dal svojo častno besedo, da on ni spisal znanega dr. Tavčarja zasramujočega članka v Slovincu. Stojč pod utisom te izjave in resnično ogorčen nad zasramovanjem občespoštovanega člana te zbornice rabil sem pri neki drugi priliki napram kanoniku Kalanu izraziti, o katerih se je že večkrat govorilo v tej visoki zbornici in za katere sem mislil imeti toliko več povoda, ker posl. Kalan dasi odločno pozvan naj da častno besedo, da članka proti dr. Tavčarju ni pisal, tega ni storil. Dasi je dr. Žitnik dal svojo častno besedo, da dotičnega članka ni spisal — kar sem smatral za zanesljiv dokaz, da ga je spisal kanonik Kalan — je zdaj popolnoma brezdvomen način dognano, da večkrat imenovanega članka proti dr. Tavčarju ni spisal kanonik Kalan, ampak da ga je venderle spisal dr. Žitnik. Z ozirom na to, da se je stvar tako presenetljivo in in nepričakovano zasukala, obžalujem, da sem na podlagi do-
mnev, katere so se izkazale kot napačne, žalil posl. Kalana. — Na to je dr. Žitnik rekel, da ni imel slabega namena, ko je s svojo častno besedo trdil, da ni spisal tistega, kar je v resnici on spisal. — Zbornica je potem sprejela Hribarja predlog v obrambo ustavnih pravic slovenskega naroda in po daljši razpravi tudi načrt adrese, kateri je sestavil dr. Tavčar, ter predlog, s katerim se vlada pozivlje ustanoviti v Ljubljani potrebam slovenskega naroda ustrezajoče vseučilišče.

V večerni seji se je potem vršila proračunska razprava. O proračunu je poročal Hribar, ki je predlagal:

I. Deželnega zaklada skupne potrebščina za 1898. leto 1.261.394 gld. in skupno pokritje 122.109 gld. tedaj nedostatek 1.139.285 gld. se odobri. II. V pokritje tega nedostatka pobira naj se v letu 1898.: 1. 40% na priklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta ter od mesa s proračunjenim prihodkom 142.534 gld. 2. Samostojna dež. naklada od porabljenih likerjev in vseh poslanih opojnih tekočin od hektolitra 15 gld. in od drugih porabljenih opojnih tekočin od hektolitrske stopinje 30 kr.; prihodek te naklade se proračuna s 370.000 gld. Naklada ad 2 se bode pobirala le do uveljavljenja zvišanega državnega davka na žganje in se s pobiranjem preneha precej, ko bo zveksan državni davek na žganje. 3. Samostojna deželna naklada od porabljenega piva po 1 gld. od hektolitra s prihodkom 100.000 gl. 4. 30% na priklada na vse direktne davke s prikladami vred izvemši doklade na osobni dohodninski davek. Ta do-

hodek se proračuna s 463 767 gld. 5. Na mesto doklade na osobni dohodninski davek se proračuna državni prispevek s 38.612 gld. kot na kranjsko deželo odpadli delež od zneska 3 000.000 gld. ki se bo pri novem osebnem davku več nabral. III Nedostatek 24 372 gld. pokrije naj se iz blagajnične gotovine.

Dalje je Hribar predlagal celo vrsto resolucij, mej drugimi tudi resolucijo, naj se za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani dovoli 50 000 gld. Pri podrobni razpravi se je zglasilo več govornikov, ki so razlagali svoje želje, dr. Majaron pa je predlagal, naj se zagotovi za vseučilišče 250.000 gld., kar je bilo sprejeto.

Zbornica je potem odobrila zakon o premembi obč. volilnega reda ljubljanskega in novi deželnozborski volilni red, pri kateri priliki je posl. Kalan veleposestnike ostro prijel.

Mej sejo je dr. Tavčar odložil mandat za dež. odbor, dr. Majaron pa mandat za njegovega namestnika. Pri novi volitvi sta bila oba izvoljena. Za dr. Tavčarja so glasovali vsi slovenski in vsi nemški poslanci, za dr. Majarona samo slovenski poslanci. Iz kurije mestnih poslancev je bil na mesto pokojnega Kersnika voljen Grasselli.

Zasedanje se je zaključilo na običajni način.

— **Osebnosti.** Domobranski divizijonar v Gradcu podmaršal baron Sztankovics je stopil v pokoj in dobil pri tej priliki naslov in značaj feldceajmajstra ter bil imenovan tajnim svetnikom. — Divizijonarjem je imenovan general Herman vitez Buss. — Predstojnik okr. sodišča v Sežani g. Fran Dukič je imenovan deželnosodnim svetnikom v Trstu; svetniški tajnik v Trstu g. Jos. Platzner je imenovan deželnosodnim svetnikom in predstojnikom okr. sodišča v Sežani. — Svetniški tajnik Josip Hauffen v Ljubljani je imenovan deželnosodnim svetnikom. — Sodni pristav v Radovljici Fr. Kobler je imenovan svetniškim tajnikom v Ljubljani.

— **Promociji.** Dne 19. t. m. sta bila na dunajskem vseučilišču promovirana doktorjema medicine gg. Andrej Korenčan in Leopold Majdič. Čestitamo!

— **Premembe v učiteljstvu.** Dež. šolski svet je imenoval za stalne učitelje oziroma učiteljice naslednje provizorne učne moči: gosp. Ljudmila Bukovič za Št. Peter, Zofijo Modrijan za Črni Vrh, Marijo Pupis za Bloke, Marijo Dovgan za Zagorje, Marijo Pollak za Tržič, Marijo Račič za Boštanj, g. Matevža Juga za Col in g. Ivana Osano za Svibno. G. Franu Rantu na Jesenicah je podelil drugo učiteljsko mesto istotam, imenoval g. Konrada Mallyja v Godoviču za Zagorje ter gosp. Emilijo Gusl za voditeljico dekliške šole v Ljubljani. Začasno vodstvo šole na Krki je poveril g. Ivanu Lobetu, vodstvo šole v Goričah gosp. Tereziji Kovačič, katera je imenovana za definitivno. G. Ivan Strehovec v St. Juriju je premeščen v Preloko, umirovljena pa sta g. Leopold Pegan v Prečni in gosp. Emilija Hren v Srednji vasi.

— **Za vseučilišče v Ljubljani** agitirajo razni nemški listi na vso moč proti ustanovitvi vseučilišča v Ljubljani. Ker nam utegne to pisarenje škodovati, bi bilo umestno, da bi se podprl sklep deč. zbora kranjskega in bi se paralizovala nemška protiaagitacija s peticijami na državni zbor, s katerimi naj bi se zahtevala ustanovitev v smislu deželnozborskega skiepa organizovanega vseučilišča v Ljubljani.

— **Novo društvo.** V Podkrajju, v postojinskem političnem okraju, se snuje slovensko bralno društvo.

— **»Gospodarska zveza«**, katera naj postane središče vseh gospodarskih ustanov, kar jih je v rokah katoliško-narodne stranke, je imela minoli teden svoj ustanovni obč. zbor in je bil izvoljen predsednikom dr. Šušteršič.

— **Popularno znanstvena predavanja.** Dijaško podporno društvo na c. kr. veliki realki v Ljubljani napravi s prijaznim sodelovanjem realčnih profesorjev štiri popularno-

znanstvena predavanja: Predavali bodo: Dne 23. marca prof. Proft o električnem tresenju in o brzjavljanju brez žice; dne 26. marca prof. Belar o mikrokozmi v službi kemije; dne 30. marca prof. Proft o Röntgenovih X žarkih; dne 2. aprila prof. Laharner o Dantejevem potovanju po peklu. — Vsa štiri predavanja bodo v realnem poslopju, vselej od 6. do 7. ure zvečer. Vstopnina k vsem štirim predavanjem znaša 1 gld. za vsako osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Posebne vstopnice se ne bodo izdajale. Dijaško podporno društvo se obrača do slavnega občinstva ljubljanskega z uljudno prošnjo, da bi se z ozirom na dobrodelni namen udeležilo predavanj. Kdor se jih želi udeležiti, naj blagoizvoli svoje ime podpisati na polo, ki je iz prijaznosti razgrajena v knjigarni gg. Ig. pl. Kleinmayrja in Ferd. Bamberg in v trgovinski prodajalnici g. Vasa Petričiča.

Dr. R. Junowicz,
načelnik.

Fr. Levec,
tajnik.

— **Podelitev plemstva.** Dunajski „Salonblatt“ javlja, da imenuje cesar o petdesetletnici svojega vladanja štiri avstrijske in štiri ogerske grofe za kneze, daljši vrsti baronov povzdigne v grofovski stan in podeli grofovstvo tudi sarajevskemu županu begu Kapetanoviču, mnogim vojaškim in civilnim dostojanstvenikom in baje tudi dunajskemu in peštanskemu županu podeli baronstvo, v viteški stan pa povzdigne vse deželne maršale in dež. glavarje ter njih namestnike, ako niso že plemenitaši ali ako niso duhovniki, dalje vse župane dež. stolnih mest (izvzemši praškega župana dr. Podlipnega) in mnogo visokošolskih profesorjev in dr. uradnikov.

— **Naročen umor.** V Lugoš na Ogerskem so našli te dni 30letnega obrtnika Erdmanna ubitega. Preiskava je dognala, da ga je ubil njegov kočijaž, kateremu je za to plačala Erdmannova soproga 100 gld.

Važno za kmetijstvo!

je:

Redilna štupa za kuretino,

edino koristna za kokoši, purane, race in gosi. Pospešuje rast mesa in maščobe, kakor tudi množi valjenje jajec.

1 zavoje z navodilom 25 kr.

5 zavojev samo 1 gld.

Redilna štupa za prasiče.

Najboljše varstveno in dijetetično redilno sredstvo za prasiče.

1 zavoje z rabilnim navodilom 25 kr., 5 zavojev samo 1 gld.

Redilna štupa za živino, za konje, rogato živino in ovce i. t. d.

Skoro vže 40 let z najboljšim vspehom malo da ne po vseh hlevih v rabi, ako živina ne mara jesti, dalje zboljšuje mleko.

Zavoje z rabilnim navodom 50 kr., 5 zavojev samo 2 gld.

Vsa ta naštetna sredstva se dobijo: (50—12)

v apoteki Trnkócz-ya v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.